

RAPORT MERYTORYCZNY STOWARZYSZENIA
AMNESTY INTERNATIONAL POLSKA ZA ROK 2015

Wolność

Udostępnij

#wolnoscudostepnij

W 2015 roku świętowaliśmy 25-lecie działalności Amnesty International w Polsce. W ramach Akcji „Wolność – Udostępnij!” zachęcaliśmy do refleksji i dzielenia się rozumieniem pojęcia WOLNOŚĆ. Akcję wsparli działacze i działaczki Amnesty oraz osoby ze świata mediów, kultury i sztuki. Działalność i osiągnięcia 25 lat pracy Stowarzyszenia były w szczególny sposób podkreślane w ciągu całego roku.

Kampania STOP TORTUROM

Kampania STOP TORTUROM to globalna kampania Amnesty International, której nadrzędnym celem jest zapewnienie ludziom ochrony przed torturami oraz okrutnym, nieludzkim i poniżającym traktowaniem i karaniem, których dopuszcza się państwo.

W 2015 roku Amnesty International Polska kontynuowała kampanię zaplanowaną na lata 2014-2016. W 2015 roku Amnesty Polska przeprowadziła ogólnokrajowe szkolenia z zakresu problematyki stosowania tortur. Łącznie wzięło w nich udział 55 osób. W ramach kampanii promowane były 2 Pilne Akcje. Amnesty Polska przygotowała polską wersję wydanego przez Sekretariat Międzynarodowy podręcznika „Razem przeciwko torturom”, na który składa się cykl warsztatów i wskazówek dla trenerów/ek. Podręcznik został opracowany, aby wspierać ludzi w zdobywaniu umiejętności prowadzenia warsztatów, w celu zwiększenia ich wiedzy i zrozumienia zjawiska stosowania tortur na świecie.

W listopadzie 2015 roku Amnesty Polska przeprowadziła szkolenie na temat prawnych aspektów problemu tortur dla 80 komendantów/ek, naczelników/czek oraz oficerów/ek z komend powiatowych Warmińsko-Mazurskiej Policji. W 2015 roku odbyło się 7 akcji publicznych w różnych miastach Polski oraz 7 akcji przeprowadzono w szkołach. W 2 miastach odbywały się cykliczne protesty przeciwko karze chłosty i uwięzieniu w Arabii Saudyjskiej blogera Raifa Badawiego. Amnesty International Polska przeprowadziła coroczną Akcję Letnią: w 2015 roku jednym z dwóch głównych tematów była kampania STOP TORTUROM, w ramach której odbyły się akcje podczas 5 festiwali muzycznych.

W 2015 roku Amnesty Polska zebrała łącznie prawie 15 000 podpisów pod petycjami w sprawach osób, które doświadczyły tortur. Kontynuowano petycje w sprawach: Claudii Mediny z Meksyku, Aliego Aarrassa z Maroka, Dilorom Abdukadirowej z Uzbekistanu, Alfredy Disbarro z Filipin. Ponadto uruchomiono petycje w sprawach: Wafae Charaf i Oussamy Housne z Maroka (4128 podpisów), Muhammada Bekzhanowa z Uzbekistanu (7349 podpisów) oraz Raifa Badawiego (2525 podpisów). Podczas Maratonu Pisania Listów 2015 pisano listy w sprawie 2 osób, które doświadczyły tortur: Muhammada Bekzhanowa i Yecenii Armenty.

W 2015 roku Amnesty International Polska prowadziła działalność medialną i rzeczniczą z wykorzystaniem 5 raportów na temat tortur: *Końca nie widać: Tortury w Chinach*; *Cień bezkarności: Tortury w Maroku i Saharze Zachodniej*; *Sekrety i Kłamstwa: Zeznania wymuszane torturami w Uzbekistanie*; *Ponad prawem: stosowanie tortur przez policję na Filipinach*; *Czas zakończyć europejski handel narzędziami tortur i egzekucji*. Reprezentantki Amnesty International Polska uczestniczyły w spotkaniu z przedstawicielami Ministerstwa Gospodarki i przekazały rekomendacje Amnesty dotyczące krajowych i europejskich regulacji handlu

„narzędziami tortur”. Amnesty Polska monitorowała i wysyłała apele w sprawie obywatela polskiego uwięzionego w Maroku, który złożył doniesienie o torturach.

Działania Amnesty International Polska, prowadzone w ramach globalnej kampanii, przyczyniły się do konkretnych zmian w świadomości społeczeństwa, w prawie i w życiu indywidualnych osób. Nigeryjska policja opublikowała *Przewodnik po praktykach z zakresu praw człowieka*. Projekt kodeksu postępowania karnego w Maroku uwzględnia część rekomendacji Amnesty International. W 2015 roku zawieszono wykonanie kary chłosty na Raifie Badawim. Claudia Medina została oczyszczona ze wszystkich zarzutów, a w sprawie doniesień Alfredy Disbarro o torturach przeprowadzono śledztwo. Moses Akatugba z Nigerii został ułaskawiony i wyszedł na wolność.

Kampania Moje ciało a prawa człowieka

W 2014 roku Amnesty International rozpoczęła globalną kampanię dotyczącą praw seksualnych i reprodukcyjnych. Jest to kontynuacja i rozszerzenie działań prowadzonych w ramach „Stop przemocy wobec kobiet”, a jednocześnie pierwsza kampania całkowicie poświęcona tematyce praw seksualnych i reprodukcyjnych. Kluczowym jej komponentem jest edukacja i zwiększanie świadomości, że prawa seksualne i reprodukcyjne są prawami człowieka. W 2015 roku Amnesty International Polska przygotowała ostateczną polską wersję wydanego przez Sekretariat Międzynarodowy podręcznika „Szanuj moje prawa, szanuj moją godność. Prawa seksualne i reprodukcyjne są prawami człowieka”, który jest kontynuacją materiałów edukacyjnych przygotowanych we wcześniejszych latach w ramach projektu „Edukacja dla Godności”. Polska wersja uwzględnienia zmiany wynikające z pilotażu i konsultacji przeprowadzonych w 2014 i do połowy 2015 roku. Wiosną i jesienią przeprowadzono 2 szkolenia dla edukatorów/ek i dla nauczycieli/ek z wykorzystaniem podręcznika, a publikację w wersji drukowanej, w ponad 300 egzemplarzach, rozpowszechniono wśród osób pracujących z młodzieżą. Kampania była także częścią Akcji Letniej.

Ważnym sukcesem rzeczniczym i aktywistycznym była ratyfikacja przez Polskę w kwietniu 2015 roku Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, o co Amnesty International Polska zabiegała od momentu jej podpisania w 2011 roku.

W ramach kampanii podejmowano działania na rzecz zmiany sytuacji w innych krajach, a szczególnie w Salwadorze i Burkina Faso. Tematyka była też obecna podczas Maratonu Pisania Listów. Amnesty International była postrzegana w mediach jako organizacja ekspercka w obszarze praw kobiet na świecie.

Kampania na rzecz praw migrantów i uchodźców S.O.S. Europo

Kampania S.O.S. Europo jest kampanią regionalną koordynowaną przez Biuro Instytucji Europejskich Amnesty International w Brukseli. Amnesty International Polska była zaangażowana w kampanię od jej rozpoczęcia, czyli od 2012 roku. Celem kampanii jest podnoszenie świadomości o prawach migrantów i uchodźców oraz naruszeniach tych praw, a także działania na rzecz poprawy sytuacji praw migrantów i uchodźców w 3 obszarach priorytetowych: ratownictwa na Morzu Śródziemnym, dobrowolnych przesiedleń i rozwijania legalnych i bezpiecznych dróg dotarcia do Europy oraz współpracy krajów członkowskich UE z krajami trzecimi i jej skutków dla praw migrantów i uchodźców.

Lata bierności państw europejskich i polityki zamykania granic, a także zaostrzające się konflikty na świecie doprowadziły do kryzysu humanitarnego na niespotykaną od II wojny światowej skalę. Kampania skupiała się na informowaniu o sytuacji na granicach UE oraz o przyczynach kryzysu i mechanizmach polityki unijnej, które doprowadziły do niego, stąd kluczowe znaczenie stałej obecności głosu Amnesty w mediach. W roku 2015 Amnesty International opublikowała 3 raporty i wiele krótszych materiałów dokumentujących sytuację. Pracę medialną uzupełniały działania aktywistyczne (w tym w ramach Akcji Letniej), rzecznicze i edukacyjne. Na przestrzeni roku komunikaty Amnesty International Polska o tej tematyce były cytowane i przekazywane w mediach tradycyjnych i internetowych ponad 800 razy – poziom rzadko osiągany do tej pory. Pod petycjami zebrano ponad 7500 podpisów. Amnesty Polska współpracowała z innymi organizacjami i włączała się w inicjatywy na rzecz większej solidarności z uchodźcami, brała udział lub współorganizowała akcje solidarności w różnych miejscowościach w Polsce.

Ogromne zaangażowanie w informowanie, podnoszenie świadomości społecznej i mobilizowanie społeczeństwa nie przyniosło się niestety na wymierne efekty – mimo że polski rząd zadeklarował na pewnym etapie przyjęcie ok. 7 000 uchodźców w ramach przesiedleń i relokacji, ostatecznie do końca 2015 roku nie rozpoczęto konkretnych działań.

Tematyka kampanii została uznana za jeden z priorytetów w działaniach Amnesty International do 2020 roku.

Kampania Wolność słowa w Rosji i byłych republikach ZSRR

W 2015 roku Amnesty International Polska kontynuowała kampanię, której głównym tematem jest problem łamania wolności słowa oraz prawa do pokojowych zgromadzeń i zrzeszania się w Rosji i byłych republikach ZSRR.

Przeprowadzono 2 ogólnokrajowe szkolenia w ramach kampanii Wolność słowa w Rosji i byłych republikach ZSRR. Łącznie uczestniczyło w nich 30 osób. Amnesty Polska

przygotowała 2 materiały edukacyjne dla szkół, dotyczące historii Siergieja Kriwowa, więźnia sumienia skazanego za udział w pokojowej demonstracji w maju 2012 roku, a także uruchomiła petycję w sprawie ukraińskiego reżysera filmowego Olega Seńcowa oraz ekologa, antyfaszysty i aktywisty Aleksandra Kolczenki, skazanych na 20 i 10 lat więzienia. W 2015 roku odbyły się 2 akcje publiczne w ramach kampanii: w sprawie wolności na Białorusi oraz w sprawie Seńcowa i Kolczenki. W 2015 roku łącznie zebrano ponad 5 000 podpisów pod petycjami dotyczącymi przestrzegania praw człowieka w Rosji i byłych republikach ZSRR.

Amnesty International Polska prowadziła działania medialne i rzecznicze wokół wizyty Alesia Bialackiego w Warszawie, sprawy Aleksandra Orłowa, sprawy Andreia Sumara oraz wokół problematyki łamania praw człowieka w Azerbejdżanie. Reprezentanci Amnesty uczestniczyli w spotkaniu z Dyrektorką Biura Rady Europy w Warszawie, podczas którego poruszona została sprawa Aleksandra Orłowa.

Amnesty International Polska we współpracy z artystami/kami i partnerskimi organizacjami pozarządowymi przygotowała wystawę przestrzenną „Oddać głos” na Skwerze Wolnego Słowa w Warszawie. Wystawa została stworzona z okazji Święta Wolności w 26. rocznicę wyborów w czerwcu 1989 roku oraz obchodów 25-lecia Stowarzyszenia Amnesty International Polska i Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka. Prezentowała historie 9 więźniów i więźniarek sumienia z różnych krajów świata, którzy zostali pozbawieni wolności i są narażeni na prześladowanie z powodu swojej działalności na rzecz praw człowieka (Raif Badawi, Oleg Seńcow, Liu Xiaobo, Norma Cruz, Filep Karma, Aza Soliman, Rohgul Khairkhwah, Jafar Panahi, Khadija Ismailowa). Na wystawie można było wysłuchać ich słów, czytanych przez polskich aktorów i aktorki. Wystawę odwiedził Prezydent RP Bronisław Komorowski.

W 2015 roku na wolność wyszli więźniowie sumienia: Miłkołaj Statkiewicz z Białorusi oraz Jewgienij Witiszko z Rosji.

Kampania Uwolnij prawdę o tajnych więzieniach CIA

W 2015 roku Amnesty International Polska kontynuowała reakcyjne działania w ramach kampanii Uwolnij prawdę o tajnych więzieniach CIA. W styczniu 2015 roku Amnesty Polska prowadziła działania medialne i rzecznicze wokół Raportu *Przerwać zmlowę milczenia. Europejscy "wspólnicy w zbrodni"*, który łączy szczegóły raportu Senatu USA z ogólnodostępnymi informacjami dotyczącymi tajnych ośrodków, które znajdowały się na Litwie, w Polsce i w Rumunii. Kontynuowano promowanie petycji Uwolnij prawdę o tajnych więzieniach CIA, w 2015 roku zgromadzono 620 nowych podpisów.

Sąd Rejonowy w Szczytnie podtrzymał decyzję Prokuratury Apelacyjnej w Krakowie, która odmówiła przyznania Saudyjczykowi Mustafie Al-Hawsawiemu statusu pokrzywdzonego w sprawie więzień CIA w Polsce. Polska rozpoczęła proces

implementacji historycznego wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 2014 roku, który między innymi stwierdził, że Polska naruszyła zakaz tortur i niehumanitarnego traktowania, a śledztwo w tej sprawie było nieefektywne i przewlekłe. Zgodnie z wyrokiem Polska zwróciła się z wnioskiem do władz USA o gwarancje nie nakładania kary śmierci na Abd al-Rahim al-Nashiriego, któremu przyznano status osoby pokrzywdzonej we wciąż toczącym się polskim śledztwie ws. tajnych więzień CIA w Polsce. Polska przedstawiła plan implementacji wyroku Komitetowi Ministrów Rady Europy.

Kampania Stop dyskryminacji

Kampania Stop dyskryminacji ma szeroki zakres tematyczny, jednak w 2015 roku Amnesty International Polska koncentrowała się na kwestii przestępstw z nienawiści. Od lutego trwały prace badawcze prowadzone przez Sekretariat Międzynarodowy Amnesty International przy wsparciu sekcji, dotyczące oceny obowiązujących przepisów z zakresu przestępstw z nienawiści, ze szczególnym uwzględnieniem skutków luki prawej pozbawiającej ochrony osoby doświadczające przemocy z powodu orientacji seksualnej, statusu ekonomiczno-społecznego i niepełnosprawności. We wrześniu Amnesty International opublikowała raport będący efektem tych prac, który wywołał duże zainteresowanie medialne. Równolegle prowadzone były prace rzecznicze na rzecz nowelizacji przepisów kodeksu karnego. W ramach prac badawczych i rzeczniczych Amnesty spotkała się przedstawicielami licznych urzędów: Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Prokuratury Generalnej, prokuratur w Warszawie, Białymstoku i Łodzi, kancelarii Prezydenta, policji oraz z przedstawicielami/kami partii politycznych.

Przez cały 2015 rok prowadzony był również projekt edukacyjny w temacie kampanii. Powstały specjalne materiały edukacyjne bazujące na treści raportu o przestępstwach z nienawiści. Liczne szkolenia, szczególnie te skierowane do lokalnych dziennikarzy/ek i blogerów/ek, były okazją do prezentacji raportu i podnoszenia wiedzy o problemie.

Działania nie doprowadziły do nowelizacji kodeksu karnego, zgodnie z rekomendacjami Amnesty International, czyli do rozszerzenia katalogu przestępstw do ochrony przed przestępstwami z nienawiści na orientację seksualną, tożsamość płciową, niepełnosprawność wiek, płeć i status społeczno-ekonomiczny. Działania będą kontynuowane w 2016 roku.

Projekt edukacyjny Szkoła przyjazna prawom człowieka

W 2015 roku Stowarzyszenie Amnesty International we współpracy z sekcjami Amnesty International we Włoszech, Portugalii i Irlandii kontynuowało realizację 2-letniego projektu „Stop Bullying! A human rights based approach to tackling

discrimination in schools” współfinansowanego przez Komisję Europejską. Projekt obejmuje swoim zasięgiem wybrane szkoły z Polski, Włoch, Portugalii i Irlandii. W Polsce w projekcie uczestniczyło 5 szkół z Warszawy, Chełma, Białegostoku i Włocławka.

Głównym celem projektu jest zapobieganie prześladowaniom, dyskryminacji i przemocy w szkołach poprzez edukację praw człowieka. Projekt zakłada pracę i zaangażowanie całej społeczności szkolnej: uczniów/uczennic, nauczycieli/ek, pracowników/czek niepedagogicznych oraz rodziców na rzecz poprawy sytuacji praw człowieka.

Do końca lutego 2015 roku w szkołach odbyła się pogłębiona, dwufazowa diagnoza sytuacji praw człowieka. Na podstawie diagnozy wypracowane zostały rekomendacje poprawy sytuacji dla każdej ze szkół, przedstawione grupom roboczym na spotkaniach ewaluacyjnych. W marcu odbyło się Ogólnopolskie Spotkanie Grup Roboczych dla 30 osób, podsumowujące diagnozę i przygotowujące projektowe grupy robocze do pisania strategii konkretnych działań, adekwatnych do wypracowanych rekomendacji. W maju i czerwcu prowadzone były szkolenia dla pracowników/czek szkół, przygotowane dla każdej szkoły na podstawie wcześniej przeprowadzonej diagnozy. Na szkoleniu przekazano zestaw dobrych praktyk, jak reagować w sytuacjach bullyingu w szkole (jak zapobiegać takim wypadkom i w jaki sposób interweniować, kiedy zdarzenie takie ma miejsce) oraz pokazano w jaki sposób można indywidualnie pracować z osobą doświadczającą i stosującą bullying. Wyjaśniono różnice między pojęciem bullyingu i dyskryminacji oraz dyskutowano nad rozpoznawaniem zjawiska bullyingu w codziennym życiu szkoły. Po serii szkoleń w szkołach przystąpiono do pracy nad strategią zawierającą opis obszarów i praktyk, które wymagają zmiany i zestaw możliwych rozwiązań, pozwalających uczynić szkołę miejscem wolnym od bullyingu, gdzie przestrzegane są prawa człowieka. Gotowe strategie zostały zaprezentowane z końcem czerwca 2015 roku, a od nowego roku szkolnego zadaniem było realizować te założenia na co dzień. Równolegle w styczniu zorganizowane zostało 3-dniowe szkolenie dla 30 aktywistów/ek, które przygotowało ich do prowadzenia warsztatów i spotkań z uczniami i uczennicami. Do końca czerwca aktywiści i aktywistki przeprowadzili 78 warsztatów dla 1380 uczniów i uczennic.

Wraz z nowym rokiem szkolnym rozpoczęto prace nad realizacją wypracowanych strategii, prowadzono w dalszym ciągu szkolenia i warsztaty z pracowniczkami/kami szkół, mające przygotować grupy robocze do prac nad Kartą Zachowań – dokumentem, w którym zostaną zawarte najważniejsze działania związane z realizacją celów szkoły przyjaznej prawom człowieka oraz zachowania, które każda szkoła chce promować w swojej społeczności. W listopadzie w Palermo odbył się międzynarodowy obóz dla przedstawicieli i przedstawicielek wszystkich 17 szkół biorących udział w projekcie. Celem obozu było stworzenie międzynarodowej sieci Szkół Przyjaznych Prawom Człowieka oraz zainspirowanie i zmobilizowanie młodych ludzi do podejmowania działania przeciwko bullyingowi i dyskryminacji. Uczestnicy/czki obozu dzielili się swoimi doświadczeniami i dobrymi praktykami wypracowanymi w ramach projektu oraz

wspólnie próbowali znaleźć sposoby eliminowania bullyingu i dyskryminacji ze swoich szkół.

Pod koniec roku w szkołach w dalszym ciągu pracowano nad stworzeniem Karty Zachowań, realizowaniem strategii oraz przygotowywaniem akcji antydyskryminacyjnych wraz z uczniami i uczennicami. Projekt będzie prowadzony do końca września 2016 roku.

Projekt edukacyjny Razem mamy siłę: STOP DYSKRYMINACJI!

W 2015 roku kontynuowano działania w ramach dwuletniego projektu edukacyjnego „Razem mamy siłę: STOP DYSKRYMINACJI!”.

Celem projektu jest kształtowanie świadomości, zrozumienia i mobilizacji do podejmowania działań zwalczających dyskryminację w społecznościach lokalnych i internetowych. Kluczowe dla projektu są wspólne działania na rzecz zmian, wykorzystanie nowych mediów, praca metodą projektu uwzględniająca partycypację młodych ludzi na każdym etapie i osobiste zaangażowanie. Grupą docelową są społeczności szkolne, aktywiści/teki NGO, media, a pośrednio społeczności lokalne oraz dyskryminowane mniejszości.

Szkoły, w których działają grupy projektowe organizują własne projekty uczniowskie, oddziałujące zarówno na społeczności szkolne, jak i lokalne. W ramach projektu przygotowano scenariusze warsztatów na temat przeciwdziałania dyskryminacji, mowy nienawiści oraz przestępstw z nienawiści:

- „Razem mamy siłę. STOP DYSKRYMINACJI. Materiał do pracy z grupą”, wydanie II, Warszawa 2015.

- „Dotknięci przez nienawiść zapomniani przez prawo. Materiał do pracy z grupą”, Warszawa, 2015.

Istotnym rezultatem projektu jest 60 lokalnych projektów zrealizowanych w roku 2015 na rzecz praw człowieka, które zaangażowały nie tylko społeczności szkolne, ale także lokalne.

W 2015 roku przeprowadzono 5 szkoleń regionalnych dla aktywistów/ek (Warszawa, Bydgoszcz, Kraków, Klimontów, Mikuszewo), szkolenie dla nauczycieli/ek (Warszawa), 4 seminaria dla blogerów/vlogerów (Wrocław, Łódź, Białystok, Lublin). W październiku odbyło się także śniadanie prasowe „Ostatni dzwonek dla edukacji antydyskryminacyjnej” (Warszawa).

W ramach realizowanego projektu Stowarzyszenie Amnesty International współpracuje z Międzynarodowym Centrum Edukacji Praw Człowieka przy Amnesty International

Norwegia, którego celem jest przyczynianie się do planowania i realizacji edukacji praw człowieka, prowadzonej przez sekcje Amnesty International na całym świecie.

W ramach partnerstwa w realizacji projektu „Razem mamy siłę: STOP DYSKRYMIANCI!” członkinie zespołu edukacji Amnesty Polska brały udział w szkoleniu służącym wymianie doświadczeń i zdefiniowaniu dobrych praktyk w zakresie prowadzenia, ewaluowania i wzmacniania procesów edukacji antydyskryminacyjnej (3-5 czerwca 2015).

W ciągu 2 lat trwania projektu zaangażowano 131 szkół z całej Polski, 100 nauczycieli/ek, w szkoleniach dla aktywistów/ek wzięło udział 120 osób, a w seminariach dla blogerów i vlogerów 115 osób. Projekt realizowany jest w ramach programu Obywatele dla Demokracji finansowanego z funduszy EOG.

Maraton Pisania Listów

Maraton Pisania Listów 2015 był globalnym przedsięwzięciem zrealizowanym w ponad 200 krajach lub terytoriach na różnych kontynentach. Idea powstania Maratonu Pisania Listów narodziła się w Polsce, w warszawskiej grupie lokalnej. Pierwszy Maraton zorganizowano w 2001 roku i już wtedy stał się wydarzeniem o zasięgu międzynarodowym. Odbywa się co roku – w weekend, w okolicach Międzynarodowego Dnia Praw Człowieka, który przypada 10 grudnia. Jest to najbardziej znane w Polsce wydarzenie związane z prawami człowieka, które angażuje ogromną ilość osób we wszystkich województwach. Z roku na rok liczba napisanych listów jest coraz większa. W roku 2015 zgłosiła się do nas rekordowa liczba miejsc – było ich aż 732, z czego Maraton pisano w końcu w 675 miejscach. Większość piszących z nami miejsc stanowiły szkoły, głównie zespoły szkół i szkoły ponadgimnazjalne. Łącznie w różnych wydarzeniach uczestniczyło prawie 90 000 osób, co jest ogromnym osiągnięciem i stanowi jedno z największych wydarzeń dotyczących praw człowieka w Polsce.

Odbyło się szkolenie dla organizatorów i organizatorek Maratonu, w którym wzięły udział osoby z grup lokalnych, edukatorzy i edukatorki oraz nauczyciele i nauczycielki. Po raz pierwszy wyprodukowano kompleksowy materiał edukacyjny zawierający warsztaty dotyczące bohaterów i bohaterek Maratonu. W roku 2015 Amnesty International Polska gościła również międzynarodowe szkolenie dotyczące rozwoju Maratonu Pisania Listów. Wzięło w nim udział ponad 50 osób z różnych jednostek Sekretariatu Międzynarodowego oraz innych sekcji.

Podczas Maratonu podjęto 270 235 akcji, z czego 41 125 stanowiły podpisy on-line. Liczby te pokazują ogromne zaangażowanie wolontariuszy i wolontariuszek oraz innych osób z całej Polski. To, co łączyło wszystkich uczestników i uczestniczki, to ogromne zaangażowanie i wiara, że listy mogą zmieniać świat. Dzięki niezwyklej mobilizacji w takich miastach jak Białystok, Bircza czy Zabłudów napisano wiele tysięcy listów.

Mamy informacje, że w przypadku kilku bohaterów i bohaterek międzynarodowa presja Maratonu odniosła sukcesy m.in. wypuszczony z więzienia został Albert Woodfox.

W 2015 roku Amnesty International Polska otrzymała Globalną Nagrodę Aktywistyczną od ruchu międzynarodowego. Nagroda dotyczyła rozwoju Maratonu.

PILNE AKCJE

Pilne Akcje pozostają istotną formą działania Amnesty International Polska, pozwalającą angażować aktywistów i aktywistki oraz osoby wcześniej niezwiązane z Amnesty International – niezależnie od pory roku czy innych wydarzeń i kampanii, które dzieją się równolegle. Z drugiej strony Pilne Akcje często stają się zbieżne z kampaniami lub też sytuacja danej osoby, grupy lub państwa ulega zmianie i w miejsce Pilnej Akcji podejmowane są działania w innej formie. W roku 2015 w ramach Pilnych Akcji Amnesty International Polska podjęła działania łącznie 13 razy. Pilne Akcje objęły osoby indywidualne i grupy. Część Pilnych Akcji została przekształcona w formę petycji, stąd ich mniejsza ilość w porównaniu z ubiegłym rokiem. Ta zmiana wynika z procesu przekształcania systemu komunikacji Stowarzyszenia.

Rozwój aktywizmu

W 2015 roku grupy lokalne oraz zespoły edukacyjne zorganizowały ponad 100 akcji lokalnych lub warsztatów dotyczących kampanii prowadzonych przez Amnesty International. W ramach procedury grantowej dofinansowano 14 projektów, m.in. projekt „Bracketeria” dotyczący kampanii Stop Torturom w Toruniu, szkolenie dla nowych edukatorów/ek zespołu edukacyjnego w Warszawie oraz kolejną edycję cyklu wydarzeń „Wiosna Antyrasistowska” w Lublinie. W sieci edukatorów i edukatorek Amnesty skupionych było około 50 osób. Zostało zarejestrowanych 17 nowych Szkolnych Grup AI.

W roku 2015 zorganizowano 5 ogólnokrajowych szkoleń dla aktywistów/ek i edukatorów/ek, w których wzięło udział 90 osób. Były to szkolenia dla koordynatorów/ek grup lokalnych i zespołów edukacyjnych, dla edukatorów/ek, w temacie kampanii Moje ciało a prawa człowieka oraz wykorzystania dramy w edukacji antydyskryminacyjnej, dla organizatorów_ek Maratonu Pisania Listów oraz dla osób chcących założyć grupy lokalne.

WYDARZENIA

Ogłoszenie Raportu Roczego 2014/2015

W lutym 2015 roku Amnesty International opublikowała Raport roczny, który dokumentował sytuację praw człowieka w 160 państwach świata w 2014 roku. Amnesty International Polska zorganizowała konferencję prasową, na którą zaproszono dziennikarzy i dziennikarki. Raport miał dobre pokrycie medialne w różnych kanałach.

Ogłoszenie Raportu o karze śmierci

Amnesty International 1 kwietnia 2015 roku opublikowała coroczny raport dotyczący stosowania kary śmierci. Raport podsumował 2014 rok w kontekście wydanych wyroków i wykonanych egzekucji. Państwa stosowały karę śmierci usiłując zwalczyć przestępczość, terroryzm i niestabilność wewnętrzną. Amnesty odnotowała nagły wzrost liczby wydanych wyroków kary śmierci (wzrost o 28% względem 2013 roku), a także 607 potwierdzonych egzekucji (spadek o prawie 22% względem 2013 roku).

Publikacja raportu cieszyła się dużym zainteresowaniem mediów.

Walne Zgromadzenie

23 maja w Warszawie odbyło się Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia, które poza przyjęciem raportów merytorycznego i finansowego oraz wyborem nowych władz Stowarzyszenia, było okazją do podsumowania ostatniego roku działalności Stowarzyszenia i ruchu międzynarodowego. Podjęto również najważniejsze decyzje dotyczące kierunków działań i zmian w polskiej sekcji.

Walne Zgromadzenie było połączone ze świętowaniem i uroczystym spotkaniem osób, które od 25 lat tworzą i wspierają Amnesty International w Polsce.

Nagroda Amnesty International za najlepszy film o prawach człowieka na festiwalu Docs Against Gravity

Na 12. Docs Against Gravity Film Festival nagrodę Amnesty International za najlepszy film o prawach człowieka otrzymał dokument "Scena ciszy" Joshuy Oppenheimera. W uzasadnieniu przyznania nagrody Joshuy Oppenheimerowi jury napisało:

"Film pokazuje bolesny obraz bezkarności za potworne zbrodnie popełnione w Indonezji 50 lat temu i w dyskretny sposób maluje odwagę i wewnętrzną siłę głównego bohatera, który nie ustaje w odkrywaniu prawdy o zamordowanym w tym czasie bracie. Bohater w towarzystwie kamery stawia czoło ludziom, którzy odpowiadają za te zbrodnie. Nie okazują oni żadnej skruchy z powodu muru milczenia panującego w społeczeństwie. Na naszych oczach odbywa się nie tylko proces odkrywania prawdy, ale również przekonywanie zbrodniarzy, aby spojrzeli na swoje czyny z perspektywy ofiary i jej bliskich. Film pozostawia nas z uniwersalnym przesłaniem, że upływający czas nie unieważni i nie ukryje zbrodni, a przełamanie milczenia jest pierwszym krokiem do zakończenia bezkarności i wyjścia z traumy".

Jury przyznało także wyróżnienia specjalne obrazom "Yes Meni idą na rewolucję" ("The Yes Men Are Revolting") w reż. Andy'ego Bichlbauma, Mike'a Bonanno i Laury Nix oraz "Kadencja" ("The Term") w reż. Pawła Kostomarowa, Aleksieja Piwowarowa i Aleksandra Rastorgujewa.

Nagroda Pióro Nadziei

Nagroda Pióro Nadziei jest przyznawana osobom, które zwracają uwagę opinii publicznej na przypadki łamania praw człowieka, odznaczają się społecznym zaangażowaniem w swojej pracy medialnej i przyczyniają się do pozytywnej zmiany na rzecz przestrzegania praw człowieka.

W roku 2015 Pióro Nadziei zostało przyznane Wojciechowi Tochmanowi. Wręczenie nagrody miało miejsce podczas finału Maratonu Pisania Listów i było połączone z debatą "Wolność w mediach a prawa człowieka" z udziałem dr Adama Bodnara, Rzecznika Praw Obywatelskich.

Udział przedstawicieli polskiej sekcji w obradach Rady Międzynarodowej

W sierpniu 2015 roku odbyło się spotkanie Rady Międzynarodowej Amnesty International, podczas której przyjęto globalne cele strategiczne ruchu na lata 2016-2019. Największe zainteresowanie mediów wywołało przegłosowanie rezolucji w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego ochrony praw człowieka osób świadczących usługi seksualne.

Udział polskiej sekcji w spotkaniu Rady Międzynarodowej Amnesty International poprzedzony był procesem konsultacji proponowanych celów i projektów rezolucji wśród członkostwa Stowarzyszenia.

Wybory prezydenckie i parlamentarne

Przed wyborami prezydenckimi oraz parlamentarnymi, Stowarzyszenie Amnesty International zwracało się do wszystkich kandydatów/ek, jak również komitetów wyborczych z wezwaniem do ochrony, promocji i wypełniania praw człowieka, zgodnie z międzynarodowymi i regionalnymi mechanizmami ochrony praw człowieka, których Polska jest stroną.

We wrześniu Stowarzyszenie ogłosiło program praw człowieka, który identyfikował 5 priorytetowych tematów w obszarze praw człowieka, które miały wymagać szczególnej uwagi nowego parlamentu i rządu w nadchodzących latach.

Pod koniec roku Stowarzyszenie wydawało oświadczenia i występowało wraz z innymi organizacjami pozarządowymi z apelami do przedstawicieli/ek Sejmu i Senatu nowej kadencji oraz Prezydenta RP w przedmiocie sposobu tworzenia prawa i jego jakości, w szczególności ustawy o Trybunale Konstytucyjnym i tzw. ustawie medialnej.

Akcja Letnia

W ramach Akcji Letniej w 2015 roku Amnesty International Polska pojawiło się na 5 festiwalach: Life Festivalu w Oświęcimiu, Open'erze w Gdyni, OFFie w Katowicach, Reggaelandzie w Płocku oraz na Woodstocku. W działania w ramach tego projektu włączyło się kilkanaście aktywistek i aktywistów, zbierając podpisy pod petycjami dotyczącymi kampanii S.O.S Europa, Stop Torturom oraz Manifestem praw seksualnych i reprodukcyjnych. Łącznie zebrano ponad 9000 podpisów.

Amnesty w liczbach

7370 członków i członkiń oraz prawie **1600 darczyńców**.

53 115 fanów na Facebooku i **2361 followersów** na Twitterze.

Podczas Maratonu podjęto **270 235 akcji**, wydarzenie zostało zorganizowane w **675 miejscach**.

Grupy lokalne zorganizowały ponad **100 akcji**. Zebraliśmy blisko **40 000 podpisów** pod petycjami online i offline.